2026 BauWatch Criminaliteits-rapport Nederland

Van materialen tot methoden: hoe criminaliteit op bouwplaatsen in Nederland steeds grotere gevolgen heeft

BauWatch

BauWatch

Inhoudsopgave

4 Criminaliteit houdt stand: een hardnekkige dreiging op Nederlandse bouwplaatsen

7 Inzicht #1: Als het misgaat, gaat het goed mis: de nieuwe ernst van projectvertragingen

9 Inzicht #2: Koperkoorts op de bouwplaats: de opkomst van gerichte materiaaldiefstal

11 Inzicht #3: De sterke stijging van de menselijke tol: angst wordt een constante metgezel

12 Inzicht #4: Onderaannemers in zwaar weer: de financiële druk neemt toe

15 Inzicht #5: Technologische koploper met een achilleshiel: de verschuiving naar reactieve beveiliging

16 Beveiligingsoplossingen en praktische tips

20 Belangrijkste bevindingen van het BauWatch Criminaliteitsrapport Nederland 2026

22 Beveiligingschecklist voor uitvoerders: tien vragen die je nu moet beantwoorden

24 Vooruitblik: wat er nu moet gebeuren

26 Infographics

Samenvatting

Criminaliteit houdt stand: een hardnekkige dreiging op Nederlandse bouwplaatsen

De Nederlandse bouwsector gaat een periode van aanhoudende druk en verandering tegemoet. Met een jaarlijkse bouwproductie van meer dan € 160 miljard en een sterke focus op infrastructuur, energietransitie en woningbouw blijft Nederland een van de meest actieve en toekomstgerichte markten van Europa. Grootschalige investeringen in netuitbreidingen, hernieuwbare energieprojecten en stadsontwikkeling zorgen voor een toename van waardevolle materialen op bouwplaatsen en daarmee ook voor een grotere blootstelling aan criminaliteit.

In deze context blijft criminaliteit op bouwplaatsen een structurele en hardnekkige uitdaging. Dit is een belangrijke conclusie van het BauWatch Criminaliteitsrapport 2026. Hoewel de grote lijnen een lichte verbetering suggereren, wijst de onderliggende dynamiek in een andere richting: incidenten worden ernstiger, hebben grotere financiële gevolgen en worden steeds geavanceerder. De perceptie van toenemende criminaliteit op bouwplaatsen is licht gedaald: van 58,5 naar 55,8 procent. Dit ligt dicht bij het EU-gemiddelde (57,6 procent). Dat is nog steeds een hoog niveau, wat toont dat criminaliteit een diepgewortelde bezorgdheid blijft in de hele sector.

Ondertussen neemt de ernst van de incidenten toe. Hoewel er over het algemeen minder projecten vertraging oplopen, duren de vertragingen opvallend langer. Het aandeel projecten met vertragingen van drie tot vier weken is met 10,8 procentpunten gestegen, wat wijst op een verschuiving naar meer ontwrichtende, gerichte diefstal. Ook het type diefstal verandert. In Nederland is er een duidelijke verschuiving van opportunistische diefstal naar waardevolle materialen zoals koper en staal, die beide boven het EU-gemiddelde liggen. Dit onderstreept dat criminaliteit steeds specialistischer wordt en dat daders steeds beter weten waar cruciale materialen voor infrastructuur- en energieprojecten zich in de toeleveringsketen bevinden.

Een ander kenmerkend aspect is de toenemende impact op menselijk en financieel vlak. Werknemers geven aan dat ze zich steeds meer zorgen maken over fysieke aanvallen (+4,9 procentpunten) en baanverlies (+5,4 procentpunten), terwijl onderaannemers met aanzienlijk grotere financiële schade te maken hebben (+9,0 procentpunten ten opzichte van de EU). Tegelijkertijd ontstaat er een problematische verschuiving in de beveiligingsaanpak. Het gebruik van traditionele beschermingsmaatregelen, zoals vaste camerabewaking neemt af, terwijl meer reactieve technologieën, zoals trackers, aan populariteit winnen.

Ten slotte loopt Nederland voorop in een ingrijpende transformatie: digitale criminaliteit op bouwplaatsen. Bijna 44,4 procent van de respondenten meldt cybergerelateerde bedreigingen, wat wijst op een duidelijke verschuiving naar technologische aanvallen.

„De reacties uit de markt en van onze klanten zijn duidelijk: een reactieve aanpak volstaat niet langer om de moderne criminaliteit het hoofd te bieden. Om waardevolle bezittingen te beschermen en bouwschema's en budgetten te waarborgen, moeten we kiezen voor proactieve, intelligente beveiligingsoplossingen die ingrijpen voordat er schade ontstaat."

Al Ghelani, CEO, BauWatch

De impact op bouwbedrijven

Voor bouwbedrijven in Nederland is beveiliging niet langer een bijkomende operationele kwestie. Het wordt een doorslaggevende factor voor projectresultaten, financiële stabiliteit en het vertrouwen van het personeel. Terwijl de algemene perceptie van criminaliteit lijkt te stabiliseren, blijkt uit de gegevens dat incidenten gerichter, verstorender en duurder worden. Bedrijven die vertrouwen op reactieve of gefragmenteerde benaderingen lopen het risico achterop te raken. De verschuiving naar waardevolle materialen zoals koper en staal, langere projectvertragingen en de snelle toename van cyber gerelateerde bedreigingen benadrukken de noodzaak van geïntegreerde beveiligingsstrategieën die fysieke bescherming, digitale veerkracht en sterke operationele processen combineren.

44,4%

meldt cybergerelateerde bedreigingen op bouwplaatsen

+5,4 pp

meer aanvallen op werknemers op bouwplaatsen

BauWatch

Belangrijke trends bij de criminaliteit op bouwplaatsen in Nederland

- **De perceptie van criminaliteit blijft hoog, ondanks een lichte stabilisatie.**
- **Projectvertragingen komen minder vaak voor, maar duren aanzienlijk langer.**
- **Diefstal verschuift naar waardevolle grondstoffen zoals koper en staal.**
- **Werknemers ervaren steeds meer angst en persoonlijke risico's.**
- **Onderaannemers staan onder extreem grote financiële druk.**
- **Criminele activiteiten worden steeds digitaler, gerichter en geavanceerder.**

Waarom de onderzoeksresultaten voor jou van belang zijn

Het BauWatch Criminaliteitsrapport 2026 geeft een uitgebreid overzicht van de ontwikkeling van criminaliteit op bouwplaatsen in Nederland en in heel Europa. De bevindingen tonen dat de Nederlandse markt wordt gekenmerkt door een combinatie van een stabiele maar hoge perceptie van criminaliteit, toenemende ernst van de gevolgen en meer gespecialiseerd, technologisch geavanceerd crimineel gedrag.

Voor bouwbedrijven creëert dit een complexe en veeleisende omgeving. Criminaliteit beperkt zich niet langer tot materiële schade. Het beïnvloedt projectplanningen, budgetstabiliteit, de veiligheid van het personeel en de veerkracht van onderaannemers en de bouwketen. Om deze uitdagingen aan te pakken is een meer strategische benadering van beveiliging nodig. Proactieve planning, gerichte investeringen en sterkere coördinatie tussen alle stakeholders zijn essentieel om waardevolle materialen te beschermen, vertragingen tot een minimum te beperken en de bedrijfscontinuïteit te waarborgen. In een sector die kampt met krappe marges en een groeiende afhankelijkheid van kritische grondstoffen, wordt de beveiliging van bouwplaatsen een belangrijke succesfactor voor het concurrentievermogen op de lange termijn in Nederland.

Inzicht #1:

Als het misgaat, gaat het goed mis: de nieuwe ernst van projectvertragingen

Hoewel de hoofdlijnen suggereren dat de criminaliteit op bouwplaatsen in Nederland zich stabiliseert, toont een diepere blik op de data een veel zorgwekkender beeld: de impact van criminaliteit wordt aanzienlijk ernstiger.

Op projectniveau is het aandeel van de vertragingen licht gedaald ten opzichte van vorig jaar, van 48,0 procent naar 45,9 procent (een daling van 2,1 procentpunten). Op het eerste gezicht lijkt dit een positief signaal, dat suggereert dat bedrijven meer grip krijgen op de risico's. Deze interpretatie klopt echter niet als we kijken naar de duur en de intensiteit van de verstoringen.

De data tonen een uitgesproken verschuiving naar langere vertragingen, vooral in de categorie van 3 tot 4 weken, die zijn toegenomen van 26,1 procent naar 36,9 procent (+10,8 procentpunten). Tegelijkertijd nemen kortere vertragingen van een tot twee weken af, van 48,4 procent naar 38,5 procent. Deze verandering is zeer significant. Het geeft aan dat criminaliteit op bouwplaatsen niet langer wordt gedomineerd door kleine incidenten, maar door gerichte diefstal met omvangrijke operationele gevolgen.

In de praktijk betekent dit dat incidenten minder vaak voorkomen, maar dat ze, wanneer ze zich voordoen, veel grotere verstoringen veroorzaken. De diefstal van enkele stukken gereedschap kan het werk tijdelijk vertragen. De diefstal van cruciaal materiaal of gespecialiseerde machines kan echter hele projectfasen tot stilstand brengen. Dit is bijzonder relevant voor Nederland, waar de bouwactiviteiten nauw verbonden zijn met grootschalige infrastructuur- en energietransitieprojecten. Deze projecten zijn afhankelijk van zeer specifiek materiaal of gereedschap, vaak met lange levertijden en beperkte beschikbaarheid. Wanneer dergelijke materialen of machines worden gestolen, kunnen ze niet onmiddellijk vervangen worden. In plaats daarvan krijgen bedrijven te maken met vertragingen van meerdere weken, wat niet alleen gevolgen heeft voor de specifieke opdracht, maar ook voor daaropvolgende werkzaamheden, planningen en contractuele verplichtingen.

Het hoge aandeel materiaalvervanging versterkt deze interpretatie. 45,8 procent meldt dat materiaal na een incident moet worden vervangen, vergeleken met 45,4 procent het jaar ervoor en 35,7 procent in heel Europa (+10,1 procentpunten). Dit toont aan dat gestolen goederen geen bijkomstigheid zijn, maar essentieel voor de voortzetting van het project. Vervanging is zelden eenvoudig of snel. Het kan betekenen dat er duurdere alternatieven moeten worden ingekocht, dat technische specificaties moeten worden aangepast of dat er met klanten moet worden overlegd over kwaliteit en compliance.

Dit heeft gevolgen voor de volledige projectcyclus. Vertragingen maken de coördinatie complexer, zetten deadlines onder druk en kunnen uiteindelijk leiden tot kostenoverschrijdingen en reputatierisico's.

Categorie	2025	2026	EU 2026
Projectvertraging	48,0%	45,9%	40,2%
Vervanging van materiaal	45,4%	45,8%	35,7%

Looptijd	2025	2026
3 - 4 weken	26,1%	36,9%
1 - 2 weken	48,4%	38,5%
> 1 maand	8,2%	9,8%
< 1 week	16,8%	14,8%

Wat dit betekent: Voor Nederlandse bouwbedrijven is de uitdaging niet zozeer hoe vaak criminaliteit voorkomt, maar hoe ernstig deze de bedrijfsvoering beïnvloedt. Beveiliging moet zich richten op het beschermen van kritieke onderdelen die bepalend zijn voor de continuïteit van projecten.

Inzicht #2:

Koperkoorts op de bouwplaats: de opkomst van gerichte materiaaldiefstal

De structuur van de criminaliteit op bouwplaatsen in Nederland verandert fundamenteel. De gegevens tonen een duidelijke verschuiving van opportunistische diefstal naar strategische diefstal van waardevolle materialen.

Koper en staal zijn de belangrijkste doelwitten van criminele activiteiten geworden, waarbij beide boven het Europese gemiddelde liggen. Koperdiefstal steeg van 49,0 procent naar 54,6 procent (+5,6 procentpunten), duidelijk boven het Europese niveau van 48,7 procent (+5,9 procentpunten). Staal is gestegen van 26,0 procent naar 29,2 procent, vergeleken met 22,9 procent in heel Europa. Tegelijkertijd is de diefstal van hout gedaald van 23,0 procent naar 17,6 procent, brandstof van 20,5 procent naar 16,6 procent en klein gereedschap van 53,0 procent naar 48,4 procent. Dit wijst erop dat criminelen niet langer zomaar meenemen wat voor het grijpen ligt. In plaats daarvan maken ze weloverwogen, economisch gedreven keuzes.

Deze ontwikkeling hangt nauw samen met bredere structurele veranderingen in de Nederlandse bouwsector. Nederland loopt voorop in de Europese energietransitie, met grote investeringen in elektriciteitsnetten, infrastructuur voor hernieuwbare energie en duurzame verwarmingssystemen. Deze ontwikkelingen vergroten de aanwezigheid van waardevolle grondstoffen, met name koper, op bouwplaatsen aanzienlijk. Voor criminelen is dit een aantrekkelijk doelwit. Koper is heel waardevol, gemakkelijk te vervoeren en door te verkopen binnen bestaande afzetmarkten. De data geven aan dat daders weten waar deze materialen liggen en hoe ze erbij kunnen komen.

Dit wijst op een hoger niveau van organisatie en specialisatie. In plaats van opportunistisch te handelen, richten criminelen zich op specifieke locaties, materialen en tijdstippen. Nederland kreeg op dit gebied al te maken met structurele problemen, vooral bij infrastructuurexploitanten en nutsnetwerken, waar grote hoeveelheden koper tijdelijk ter plaatse worden opgeslagen. Bovendien duidt de afname van diefstal van klein gereedschap op een verplaatsingseffect. Naarmate bedrijven de beveiliging van bepaalde materialen verbeteren, verleggen criminelen hun focus naar winstgevendere doelwitten.

Materiaal	2025	2026	EU 2026
Koper	49,0%	54,6%	48,7%
Staal	26,0%	29,2%	22,9%
Hout	23,0%	17,6%	14,8%
Klein gereedschap	53,0%	48,4%	46,7%
Brandstof	20,5%	16,6%	25,4%
Voertuigen	7,5%	11,2%	9,8%

Wat dit betekent: Het risicoprofiel verschuift naar minder frequente diefstallen, maar van grotere waarde. Bouwbedrijven moeten prioriteit geven aan de beveiliging van waardevolle materialen, met name bij infrastructuur- en energiegerelateerde projecten.

5,9 %
boven het Europese gemiddelde bij koperdiefstal

Inzicht #3:

De sterke stijging van de menselijke tol: angst wordt een constante metgezel

Een van de meest ingrijpende veranderingen in Nederland is niet operationeel, maar menselijk. Criminaliteit op bouwplaatsen wordt steeds vaker ervaren als een persoonlijke bedreiging in plaats van een logistieke uitdaging.

De gegevens tonen een duidelijke verschuiving in de bezorgdheid van werknemers. Terwijl de bezorgdheid over projectvertragingen is afgenomen van 29,8 procent naar 20,6 procent, zijn de angsten voor fysieke veiligheid en werkzekerheid sterk toegenomen. Het aandeel van werknemers dat zich zorgen maakt over baanverlies is meer dan verdubbeld, van 4,0 procent naar 9,4 procent. Tegelijkertijd is de angst voor fysieke aanvallen gestegen van 6,5 procent naar 11,4 procent, wat hoger ligt dan het Europese gemiddelde van 9,1 procent (+2,3 procentpunten). Dit duidt op een verandering in perceptie: ze zien de impact van criminaliteit niet langer in tijdschema's en budgetten, maar op individuen op de bouwplaats.

Deze verschuiving heeft belangrijke gevolgen. Wanneer werknemers zich onveilig voelen, gaat de impact verder dan het incident alleen. Het beïnvloedt de motivatie van medewerkers, de productiviteit en het behoud van personeel, en dat in een sector die al onder druk staat door een tekort aan arbeidskrachten. De toenemende angst voor fysieke aanvallen suggereert dat incidenten als directer of confronterender worden ervaren. Zelfs als het aantal incidenten beperkt blijft, kan de perceptie alleen al het gedrag beïnvloeden, waardoor werknemers voorzichtiger worden en mogelijk minder bereid zijn om op bepaalde locaties of in bepaalde ploegen te werken.

De toenemende bezorgdheid over baanverlies weerspiegelt de bredere economische gevolgen van criminaliteit. Vertragingen, meerkosten en projectverstoringen kunnen leiden tot minder werkgelegenheid of individuele financiële instabiliteit.

Angsten	2025	2026	EU 2026
Vertragingen door materiaalverlies	29,8%	20,6%	17,4%
Persoonlijk baanverlies	4,0%	9,4%	8,1%
Fysieke aanvallen	6,5%	11,4%	9,1%

Wat dit betekent: De beveiliging van bouwplaatsen wordt een personeelskwestie. Het beschermen van mensen, en niet alleen van bedrijfsmiddelen, is essentieel voor het behoud van een stabiel en productief personeelsbestand.

Inzicht #4:

Onderaannemers in zwaar weer: de financiële druk neemt toe

De financiële gevolgen van criminaliteit op bouwplaatsen in Nederland komen steeds meer voor rekening van onderaannemers en dat leidt tot een structureel onevenwicht in de sector.

De data tonen aan dat onderaannemers in Nederland aanzienlijk vaker financiële schade lijden dan hun Europese collega's: 35,2 procent is getroffen, tegenover 26,2 procent in heel Europa. Tegelijkertijd daalde de noodzaak om onderaannemers te vervangen vanwege planningsproblemen van 15,3 procent naar 11,2 procent. Deze combinatie is veelzeggend. Het suggereert dat onderaannemers niet van projecten worden gehaald wanneer incidenten gebeuren. In plaats daarvan vangen zij de financiële gevolgen zelf op. Dit kan onder meer bestaan uit het vervangen van gestolen materialen, het opvangen van vertragingen of het compenseren van verstoorde werkprocessen.

Voor kleinere bedrijven die met krappe marges werken, kan dit al snel onhoudbaar worden. Terugkerende incidenten kunnen de winstgevendheid aantasten, de cashflow verminderen en het risico op faillissement vergroten. Na verloop van tijd leidt dit tot een breder risico voor de hele sector. Als onderaannemers financieel instabiel worden, heeft dit gevolgen voor de hele keten. Projecten kunnen kampen met vertragingen, verminderde kwaliteit of hogere kosten als gevolg van een dalend aantal betrouwbare partners.

Gevolgen van criminaliteit voor onderaannemers

Categorie	2025	2026	EU 2026
Financiële schade	31,0%	35,2%	26,2%
Vervanging	15,3%	11,2%	16,6%
Vertraging	29,3%	23,8%	23,5%

Wat dit betekent: Criminaliteit op bouwplaatsen ontwikkelt zich tot een uitdaging voor de hele bouwketen. Het beschermen van onderaannemers tegen onevenredige financiële risico's is essentieel voor de stabiliteit van de sector op de lange termijn.

Inzicht #5:

Technologische koploper met een achilleshiel: de verschuiving naar reactieve beveiliging

Nederland wordt vaak gezien als een koploper op het gebied van technologische innovatie, ook bij de beveiliging op bouwplaatsen. Uit de data blijkt echter een groeiende spanning tussen technologische acceptatie en praktische effectiviteit.

Traditionele beveiligingsmaatregelen zoals vaste bewakingssystemen nemen sterk af: vaste systemen daalden van 29,0 procent naar 18,2 procent. Ook het gebruik van alarmsystemen daalde met 7,1 procentpunten. Tegelijkertijd wordt er steeds vaker gebruikgemaakt van trackers, mobiele camerasystemen en responsdiensten.

27,6 procent gebruikt andere cameratypen, vergeleken met 17,1 procent in heel Europa (+10,5 procentpunten). Trackers worden door 17,0 procent gebruikt, tegenover 11,5 procent in de EU, en responsdiensten met sleutelbeheer door 20,4 procent, vergeleken met 14,4 procent (+6,0 procentpunten). Dit toont een verschuiving naar flexibele, technologiegedreven oplossingen. Hoewel deze oplossingen voordelen bieden op het gebied van kosten en aanpasbaarheid, werken ze vaak reactief en bieden ze pas waarde nadat er al een incident heeft plaatsgevonden.

Deze verschuiving heeft belangrijke implicaties. Zichtbare afschrikking speelt een cruciale rol bij het voorkomen van criminaliteit. Wanneer deze maatregelen worden teruggeschroefd, verlaagt dit de drempel voor criminele activiteiten. Dit kan verklaren waarom Nederland meer gerichte incidenten met grote impact ziet, ondanks de invoering van geavanceerde technologieën. Het relatief beperkte gebruik van inventariscontroles benadrukt nog eens een operationele lacune. Slechts 9,8 procent voert regelmatige controles uit, vergeleken met 17,8 procent in de rest van Europa. Zonder duidelijk toezicht op bedrijfsmiddelen kunnen zelfs de meest geavanceerde technologieën het risico niet volledig beperken.

Tegelijkertijd wijst de toename van cyberdreigingen op een extra kwetsbaarheid. Terwijl Nederlandse bouwplaatsen steeds verder worden gedigitaliseerd, evolueren beveiligingsstrategieën niet altijd mee. Dit creëert een kloof waarbij geavanceerde technologieën worden ingezet, maar onderliggende systemen en processen kwetsbaar blijven.

Criminaliteit op bouwplaatsen in Nederland beperkt zich ook niet langer tot fysieke inbraken, maar wordt steeds vaker aangedreven door digitale mogelijkheden en technologische verfijning. 44,4 procent geeft aan zich bewust te zijn van cyberdreigingen, wat nauw aansluit bij het Europese niveau van 45,0 procent. Hieronder vallen datalekken, het hacken van systeemapparatuur, phishing en het hacken van toegangscontrolesystemen.

Invoering van alternatieve en reactieve beveiligingsmaatregelen (2026)

Maatregel	NL	EU
Andere cameratypen	27,6%	17,1%
Trackers	17,0%	11,5%
Controle van de inventaris van apparatuur	9,8%	17,8%

Categorie	NL	EU
Datalekken	27,9%	28,0%
Hacken van systeem-apparatuur	27,5%	25,5%
Phishing / social engineering	27,5%	24,6%
Hacken van toegangs-controlesystemen	23,0%	22,8%

Categorie	NL	EU
Bewustzijn van cyberdreigingen	44,4%	45,0%

Wat dit betekent: Beveiligingsstrategieën moeten verder gaan dan fysieke beveiliging. Cyberbeveiliging is nu een essentiële vereiste voor het beveiligen van bouwplaatsen en het waarborgen van de bedrijfscontinuïteit.

BauWatch

Beveiligingsoplossingen en praktische tips

Bouwplaatsen effectief beveiligen: preventie, integratie en procesdiscipline zijn essentieel

De conclusies van het BauWatch Criminaliteitsrapport 2026 tonen dat de beveiliging van bouwplaatsen in Nederland een nieuwe fase van complexiteit ingaat. Hoewel de algemene perceptie van criminaliteit stabiel blijft op een hoog niveau, verandert de aard van de incidenten fundamenteel. Criminaliteit wordt gerichter, verstorender en steeds digitaler, wat niet alleen gevolgen heeft voor materialen en machines, maar ook voor projectplanningen, de stabiliteit van onderaannemers en het vertrouwen van het personeel.

De Nederlandse data benadrukken verschillende kritieke risicogebieden: de verschuiving naar diefstal van waardevol materiaal, de sterke toename van langdurige projectvertragingen, de groeiende financiële druk op onderaannemers en de snelle opkomst van cyberbedreigingen. Tegelijkertijd is er een opvallende verschuiving van traditionele preventieve maatregelen naar meer reactieve beveiligingstechnologieën. Dit leidt tot een duidelijke conclusie: traditionele, reactieve benaderingen van bouwplaatsbeveiliging volstaan niet langer. Effectieve beveiligingsstrategieën moeten daarom preventief, geïntegreerd en operationeel verankerd zijn in alle fasen van een project.

Zichtbare afschrikking blijft cruciaal in een omgeving met hoge risico's. Een belangrijk element van doeltreffende bouwplaatsbeveiliging in Nederland is zichtbare afschrikking. Maatregelen zoals bewakingssystemen, mobiele cameramasten en perimeterbeveiliging creëren een psychologische drempel en geven aan dat een bouwplaats actief wordt bewaakt. Uit de data blijkt echter dat het gebruik van deze traditionele maatregelen daalt. Dit is vooral kritisch in een markt waar steeds meer waardevolle materialen zoals koper en staal gestolen worden. Wanneer zichtbare afschrikking afneemt, neemt de kans op gerichte incidenten toe. Preventieve oplossingen beschermen niet alleen materiaal, ze verminderen ook de kans dat incidenten überhaupt plaatsvinden. Dat laatste is essentieel, gezien de grote impact van diefstal op de continuïteit van projecten.

Van reactieve naar slimme beveiliging: technologie moet anticiperen, niet alleen reageren. Nederland laat een bovengemiddelde acceptatie zien van geavanceerde oplossingen zoals trackers, gespecialiseerde camerasystemen en responsdiensten. Deze bieden flexibiliteit, maar zijn vaak reactief en leveren pas waarde na een incident. Tegelijkertijd groeit cybercriminaliteit en worden aanvallen strategischer: ze richten zich steeds vaker op data, systeemmanipulatie en digitale verkenning in plaats van alleen fysieke inbraak. Daarom zijn geïntegreerde, intelligente beveiligingssystemen noodzakelijk. Realtime waarschuwingen, videobewaking op afstand en datagedreven analyses maken vroegtijdige detectie en ingrijpen mogelijk. De kernuitdaging ligt niet in de beschikbaarheid van technologie, maar in de strategische inzet ervan binnen een preventief kader.

Operationele discipline als ontbrekende schakel: technologie alleen is onvoldoende. Gebrek aan inventarisaties en de afhankelijkheid van reactieve middelen tonen dat elementaire beveiligingsprocessen worden verwaarloosd. Zonder overzicht van materialen en bedrijfsmiddelen blijven risico's bestaan. Tegelijkertijd worden bouwprojecten complexer, met meerdere aannemers en onderaannemers, wat leidt tot coördinatieproblemen en onduidelijke verantwoordelijkheden. Deze zwaktes creëren ruimte voor zowel opportunistische als georganiseerde criminaliteit.

Bescherming van de hele bouwketen: onderaannemers moeten deel uitmaken van de strategie. Een van de meest ernstige bevindingen in Nederland is de onevenredig grote financiële impact op onderaannemers. Veel onderaannemers nemen verliezen voor hun rekening, waardoor hun financiële kwetsbaarheid toeneemt. Dit heeft directe gevolgen voor de uitvoering van projecten. Financieel zwakkere onderaannemers kunnen te maken krijgen met vertragingen, hun capaciteit verminderen of zich helemaal terugtrekken uit projecten. En dat zorgt voor instabiliteit in de hele bouwketen. Beveiligingsstrategieën moeten daarom verder reiken dan de hoofdaannemer. Onderaannemers moeten actief worden betrokken bij de beveiligingsplanning, inclusief duidelijke richtlijnen, gedeelde verantwoordelijkheden en toegang tot beschermende maatregelen. Het beschermen van onderaannemers is niet alleen een kwestie van eerlijkheid, het is essentieel voor het behoud van de continuïteit van projecten en de veerkracht van de sector op de lange termijn.

BauWatch

Cyberbeveiliging wordt een cruciaal onderdeel van de beveiliging van bouwplaatsen. Aangezien een groot deel van de respondenten melding maakt van cybergerelateerde bedreigingen, is de beveiliging van bouwplaatsen in Nederland niet langer louter fysiek. Digitale systemen voor toegangscontrole, materiaalbeheer en logistiek worden steeds vaker het doelwit. Cyberincidenten kunnen de bedrijfsvoering verstoren, gevoelige gegevens in gevaar brengen en verdere fysieke aanvallen mogelijk maken. In tegenstelling tot traditionele diefstal zijn ze vaak minder zichtbaar en kunnen ze langdurige gevolgen hebben. Bouwbedrijven moeten hun beveiligingsstrategieën daarom uitbreiden met veilige toegangscontrolesystemen, bescherming van de digitale infrastructuur en bewustwording van medewerkers over phishing en social engineering. De combinatie van fysieke en digitale risico's vereist een holistische benadering van beveiliging.

Beveiliging als strategische investering, niet als kostenpost. Uit de Nederlandse data blijkt duidelijk dat de gevolgen van criminaliteit op bouwplaatsen, waaronder langere vertragingen, vervanging van materiaal en financiële druk op onderaannemers, steeds ernstiger worden. In deze context moet beveiliging niet worden gezien als een kostenpost die tot een minimum moet worden beperkt, maar als een strategische investering in projectresultaten en risicomanagement. De kosten van preventieve maatregelen zijn vaak veel lager dan de gecombineerde impact van vertragingen, verstoringen en financiële verliezen.

BauWatch ondersteunt bouwbedrijven, projectontwikkelaars en infrastructuurexploitanten in heel Nederland en Europa met flexibele en schaalbare beveiligingsoplossingen. Door zichtbare afschrikking, geavanceerde monitoringtechnologieën en datagestuurde inzichten te combineren, helpt BauWatch bouwplaatsen te beveiligen, risico's te verminderen en een betrouwbare oplevering van projecten te waarborgen.

Zes praktische tips voor meer veiligheid op de bouwplaats

Geef prioriteit aan zichtbare afschrikking,

zoals cameramasten, hekwerk en duidelijke bewegwijzering, om incidenten te voorkomen.

Beveilig waardevolle materialen apart,

vooral koper en staal die gebruikt worden in infrastructuur- en energieprojecten.

Integreer beveiligingsplanning in een vroeg stadium

in de projectontwikkeling, vooral bij grootschalige of risicovolle bouwplaatsen.

Versterk de coördinatie

tussen aannemers, onderaannemers en het bouwplaatsmanagement om operationele hiaten te dichten.

Combineer fysieke en digitale beveiligingsmaatregelen,

waaronder toegangscontrole en bewustmaking op het gebied van cyberbeveiliging.

Richt je op preventie in plaats van reactie,

zodat incidenten worden voorkomen in plaats van pas achteraf geregistreerd te worden.

BauWatch

Belangrijkste bevindingen van het BauWatch Criminaliteitsrapport Nederland 2026

1. Perceptie van criminaliteit blijft hoog, terwijl de impact toeneemt

De perceptie van toenemende criminaliteit op bouwplaatsen in Nederland blijft met 55,8 procent consistent hoog, wat nauw aansluit bij het EU-gemiddelde (57,6 procent). Hoewel dit een lichte daling op jaarbasis is, duidt dit niet op een vermindering van het risico. De data tonen dat incidenten ernstiger en verstorender worden, vooral op het gebied van projectvertragingen en operationele gevolgen. Dit benadrukt een verschuiving van wijdverspreide incidenten met een lagere impact naar minder frequente, maar meer ingrijpende gebeurtenissen.

2. Projectvertragingen worden langer en ernstiger

Hoewel het aandeel van projecten dat te maken heeft met vertragingen licht daalde, nam de duur van de vertragingen sterk toe. Vertragingen van drie tot vier weken stegen tot 36,9 procent, duidelijk boven het EU-gemiddelde (33,1 procent). Tegelijkertijd blijft het vervangen van materialen hoog met 45,8 procent, wat het EU-gemiddelde ruimschoots overschrijdt. Dit toont aan dat gestolen materialen vaak cruciaal zijn voor de voortzetting van het project, wat leidt tot langere stilstand en hogere kosten.

3. Diefstal verschuift naar waardevolle materialen

In Nederland is een duidelijke verschuiving waarneembaar in diefstalpatronen, waarbij de nadruk steeds meer komt te liggen op waardevolle, dure grondstoffen. De diefstal van koper steeg tot 54,6 procent, terwijl die van staal 29,2 procent bedraagt; beide percentages liggen aanzienlijk boven de Europese gemiddelden. Tegelijkertijd neemt de diefstal van hout, brandstof en klein gereedschap af. Dit weerspiegelt een verschuiving naar meer gerichte en economisch interessante criminele activiteiten, waarbij daders zich richten op materialen die gemakkelijk door te verkopen zijn en essentieel zijn voor infrastructuurprojecten.

55,8%
rapporteren een hoge perceptie van criminaliteit op bouwplaatsen

36,9%
rapporteren projectvertragingen van 3–4 weken

54,6%
rapporteren diefstal van koper op bouwplaatsen

4. De menselijke impact van criminaliteit neemt toe

De bezorgdheid van werknemers verschuift van operationele kwesties naar persoonlijke risico's. De angst voor fysieke aanvallen steeg tot 11,4 procent, terwijl de bezorgdheid over baanverlies meer dan verdubbelde tot 9,4 procent. Dit geeft aan dat criminaliteit op bouwplaatsen steeds meer wordt gezien als een directe bedreiging voor individuen, wat de motivatie van het personeel beïnvloedt, net als de productiviteit en de aantrekkelijkheid van de sector.

5. Onderaannemers staan onder onevenredig grote financiële druk

Onderaannemers in Nederland lopen aanzienlijk meer kans op financiële schade: 35,2 procent wordt hierdoor getroffen, 9,0 procentpunten boven het EU-gemiddelde. Tegelijkertijd worden minder onderaannemers vervangen vanwege planningsproblemen. Dit suggereert dat zij de financiële gevolgen zelf opvangen, waardoor de druk op kleinere bedrijven toeneemt en er potentiële instabiliteit in de hele keten ontstaat.

6. Beveiligingsstrategieën verschuiven naar reactieve technologieën

Het gebruik van traditionele preventieve maatregelen, zoals vaste camerabewakingssystemen (18,2 procent) nam sterk af. Tegelijkertijd is er een bovengemiddeld gebruik van trackers, gespecialiseerde camerasystemen en responsdiensten.

Dit toont een verschuiving naar reactieve beveiligingsbenaderingen, waarbij incidenten worden opgevolgd in plaats van voorkomen. In een context van toenemende diefstal van waardevolle goederen zorgt dit voor een groeiende kloof tussen risico en effectieve bescherming.

7. Cybercriminaliteit wordt een structurele bedreiging

Criminaliteit op bouwplaatsen in Nederland verschuift steeds meer naar de digitale ruimte. 44,4 procent van de respondenten heeft ervaring met cybergerelateerde bedreigingen, wat nauw aansluit bij het EU-gemiddelde. Daarbij gaat het om datalekken, systeemhacking en phishingaanvallen, een verschuiving naar meer verborgen, technologiegedreven criminele methoden. Deze ontwikkeling vereist een fundamentele uitbreiding van beveiligingsstrategieën die verder gaan dan fysieke bescherming.

Nederland wordt gekenmerkt door een combinatie van een stabiele maar hoge perceptie van criminaliteit, toenemende ernst van de gevolgen en meer gericht, technologisch geavanceerd crimineel gedrag.

Voor bouwbedrijven betekent dit dat beveiliging niet langer een bijkomende overweging is, maar een cruciale factor voor het waarborgen van projectcontinuïteit, personeelsstabiliteit en veerkracht van de hele keten.

BauWatch

Beveiligings-checklist

Bouwplaatsen veranderen voortdurend en dat geldt ook voor de veiligheidsrisico's. Door de belangrijkste beveiligingsmaatregelen regelmatig te herzien, kunnen kwetsbaarheden in een vroeg stadium worden geïdentificeerd en incidenten worden voorkomen. De volgende checklist helpt uitvoerders en projectmanagers om de veiligheidsstatus van hun bouwplaats systematisch te beoordelen.

Extra tips

Veel beveiligingsincidenten op Nederlandse bouwplaatsen ontstaan niet door geavanceerde aanvallen, maar door operationele tekortkomingen. In een markt waar diefstal zich richt op waardevolle materialen zoals koper en staal, kunnen kleine procesfouten grote gevolgen hebben. Consistente routines, duidelijke communicatie en eenvoudige preventieve maatregelen verlagen het risico aanzienlijk. Beveiliging moet regelmatig worden geëvalueerd, vooral tijdens kritieke projectfasen zoals leveringen en overdrachten. Juist wanneer essentiële materialen of apparatuur aanwezig zijn, is extra aandacht nodig om vertragingen en schade te voorkomen.

Versterk de coördinatie tussen aannemers, onderaannemers en bouwplaatsmanagement. Onderaannemers worden vaak zwaarder financieel getroffen, wat de hele keten onder druk zet. Duidelijke verantwoordelijkheden en afgestemde processen verminderen kwetsbaarheden.

Combineer preventieve en reactieve maatregelen. Tools zoals trackers zijn nuttig, maar moeten afschrikmiddelen zoals cameramasten en toegangscontrole aanvullen, niet vervangen. Integreer cyberbewustzijn in de dagelijkse praktijk. Medewerkers moeten basisrisico’s zoals phishing en ongeoorloofde toegang begrijpen, vooral bij digitale systemen.

Tien vragen die je met JA moet kunnen beantwoorden

1 **Is de bouwplaats duidelijk afgebakend?**
Zijn de hekken, barrières en toegangspunten zo ontworpen dat onbevoegde toegang wordt bemoeilijkt?

2 **Wordt de toegang gecontroleerd?**
Zijn er duidelijke regels voor wie toegang heeft tot de bouwplaats, bijvoorbeeld door middel van toegangscontroles, ID-kaarten of gedocumenteerde leveringen?

3 **Zijn waardevolle materialen beveiligd?**
Worden materialen zoals koper, kabels of gereedschap buiten de werkuren veilig opgeborgen of achter slot en grendel bewaard?

4 **Zijn er zichtbare afschrikkingsmiddelen aanwezig?**
Zijn er cameramasten, waarschuwingsborden of verlichting die potentiële daders kunnen afschrikken?

5 **Wordt de bouwplaats buiten de werkuren bewaakt?**
Zijn er oplossingen voor bewaking 's nachts of in het weekend, zoals cameratoezicht of beveiligingsdiensten?

6 **Zijn alle medewerkers bekend met de veiligheidsregels?**
Zijn medewerkers en onderaannemers op de hoogte van de beveiligingsmaatregelen en zijn ze hierin getraind?

7 **Zijn machines en apparatuur beveiligd?**
Worden machines vergrendeld, sleutels verwijderd en mobiele apparatuur na het werk veilig opgeborgen?

8 **Worden risico's regelmatig beoordeeld?**
Zijn er regelmatig veiligheidscontroles, met name tijdens nieuwe bouwfasen of wanneer materialen worden aangeleverd?

9 **Zijn beveiligingsbedrijven betrokken?**
Zijn beveiligingsbedrijven op de hoogte van veranderingen op de bouwplaats, zoals nieuwe opslagruimtes of bouwfasen?

10 **Is er een duidelijk noodplan?**
Is er vastgelegd hoe er moet worden gereageerd op diefstal, vandalisme of veiligheidsincidenten, en wie er op de hoogte moet worden gebracht?

BauWatch

Vooruitblik:

wat er nu moet gebeuren

De bevindingen van het BauWatch Criminaliteitsrapport 2026 benadrukken dat criminaliteit op bouwplaatsen in Nederland een structurele uitdaging voor de sector is. Hoewel de algemene perceptie van criminaliteit zich op een hoog niveau heeft gestabiliseerd, worden de onderliggende risico's complexer en hebben ze meer impact. Criminaliteit wordt steeds vaker gekenmerkt door gerichte diefstal van waardevolle materialen, langere en meer verstorende projectvertragingen, toenemende financiële druk op onderaannemers en de snelle toename van cyberdreigingen.

Tegelijkertijd zorgt de verschuiving naar meer reactieve beveiligingsbenaderingen en de afname van zichtbare afschrikking voor nieuwe kwetsbaarheden, met name in een markt waar incidenten minder frequent maar aanzienlijk ernstiger worden. Om deze uitdagingen aan te pakken is een gecoördineerde, toekomstgerichte en geïntegreerde benadering van beveiliging nodig.

1 Bescherm zowel materiaal als mensen

Criminaliteit op bouwplaatsen in Nederland is niet langer alleen een operationeel probleem. De toenemende angst voor fysieke confrontaties en onzekerheid over werkgelegenheid laat zien dat het een personeelsprobleem aan het worden is. Bedrijven moeten ervoor zorgen dat beveiligingsmaatregelen niet alleen materialen en apparatuur beschermen, maar ook een veilige werkomgeving creëren. Dit is essentieel voor het behoud van het vertrouwen van het personeel, de productiviteit en de aantrekkelijkheid van de sector op de lange termijn.

2 Dicht de kloof tussen risicobewustzijn en implementatie

De Nederlandse gegevens laten een duidelijke onevenwichtigheid zien: terwijl de risico's in ernst toenemen, neemt het gebruik van belangrijke preventieve maatregelen, zoals bewakingssystemen en cameramasten, af. Bovendien passen bedrijven nieuwe technologieën toe, vaak met een reactieve focus. Dit geeft aan dat er wel risicobewustzijn aanwezig is, maar dat de implementatie niet altijd overeenstemt met de werkelijke dreigingsniveaus. Om deze kloof te dichten zijn een consistente uitvoering, duidelijke prioriteiten en een verschuiving naar preventiestrategieën nodig.

3 Stem beveiligingsstrategieën af op gerichte en impactvolle criminaliteit

Crimineel gedrag in Nederland wordt steeds gespecialiseerder en economisch gedreven, met een duidelijke focus op cruciale materialen zoals koper en staal. Beveiligingsstrategieën moeten deze verschuiving weerspiegelen. Daarbij gaat het om het prioritiseren van de bescherming van waardevolle materialen, het versterken van toegangscontrole en opslagprocedures, en het waarborgen van continue monitoring tijdens risicovolle projectfasen. Daarnaast vereist de toename van cybergerelateerde bedreigingen dat bedrijven digitale beveiligingsmaatregelen integreren naast fysieke bescherming.

4 Versterk de veerkracht van de hele bouwketen

De toenemende financiële druk op onderaannemers legt een kritische kwetsbaarheid binnen de

Nederlandse bouwsector bloot. De beveiliging moet daarom worden uitgebreid tot buiten de hoofdaannemer en alle belanghebbenden in het projectecosysteem omvatten. Duidelijke afstemming, gedeelde verantwoordelijkheden en consistente beveiligingsnormen zijn essentieel om de risico's in de hele keten te verminderen. Het beschermen van onderaannemers is cruciaal voor een stabiele projectoplevering en de veerkracht van de sector op de lange termijn.

5 Beschouw beveiliging als een cruciale factor voor succesvolle projecten

In Nederland worden de gevolgen van criminaliteit op bouwplaatsen - langere vertragingen, vervanging van materialen en verstoring van de hele keten - steeds ernstiger. Beveiliging moet daarom niet worden gezien als een kostenpost, maar als een cruciaal onderdeel van projectmanagement en risicobeheer. De financiële en operationele impact van criminaliteit overstijgt vaak de investering die nodig is voor effectieve preventieve maatregelen.

Door een proactieve, geïntegreerde en op preventie gerichte aanpak te hanteren, kunnen bouwbedrijven in Nederland hun projecten, hun personeel en hun ketens beter beschermen. Uiteindelijk gaat het bij het verbeteren van de bouwplaatsbeveiliging niet alleen om het beperken van verliezen. Het gaat om het waarborgen van veilige werkomgevingen, het handhaven van betrouwbare projectoplevering en het ondersteunen van de veerkracht van de Nederlandse bouwsector in een steeds complexer wordend risicolandschap.

BauWatch, jouw partner voor moderne bouwplaatsbeveiliging

BauWatch ondersteunt bouwbedrijven, projectontwikkelaars en infrastructuurbeheerders bij het effectief beveiligen van bouwplaatsen en het vroegtijdig signaleren van risico's. Onze aanpak combineert zichtbare afschrikking met geavanceerde bewakingstechnologieën en datagestuurde analyse. Oplossingen zoals mobiele cameramasten, toegangscontrole en intelligente videobewaking helpen diefstal, vandalisme en onbevoegde toegang te voorkomen.

Door nauw samen te werken met bouwbedrijven en partners in de sector ontwikkelt BauWatch flexibele beveiligingsconcepten die zijn afgestemd op verschillende projecttypes en -fasen. Samen kunnen we bouwplaatsen in de regio veiliger maken en de basis versterken voor een veerkrachtige en toekomstbestendige bouwsector in Nederland.

verkoop-nl@bauwatch.com
+31 88 118 1818

BauWatch

Infographics Criminaliteits-rapport 2026 – Nederland

Het onderzoek dat wordt gepresenteerd in het BauWatch Criminaliteitsrapport 2026 werd in februari 2026 uitgevoerd door het marktonderzoeksbureau OnePoll. De steekproef bestond uit 4.100 professionals uit de bouwsector uit 10 Europese landen, waaronder 500 respondenten in Nederland. De in Nederland vertegenwoordigde sectoren zijn commerciële bouw (48%), commercieel vastgoedbeheer (5%), energie (13%), woningbouw en renovatie (31%) en infrastructuur (3%).

Perceptie van criminaliteit op bouwplaatsen blijft hoog

Ondanks een lichte daling ten opzichte van vorig jaar blijft de perceptie van toenemende criminaliteit op bouwplaatsen in Nederland op een constant hoog niveau, dicht bij het Europese gemiddelde. Dit toont aan dat veiligheidsproblemen stevig verankerd zijn in de operationele realiteit van de sector en de besluitvorming bij projecten blijven beïnvloeden.

Langere projectvertragingen worden de norm

Duur van de vertraging	NL	EU
3 tot 4 weken	36,9%	33,1%
1 tot 2 weken	38,5%	40,8%

Nederland ondergaat een duidelijke verschuiving naar langere vertragingen. Dit weerspiegelt een verschuiving van opportunistische diefstal naar gerichte, ingrijpende incidenten, waarbij het verlies van essentiële materialen of apparatuur leidt tot langdurige stilstand op de bouwplaats.

Impact op projecten: minder incidenten, maar grotere gevolgen

Impact	NL	EU
Projectvertraging	45,9%	40,2%
Materiaalvervanging	45,8%	35,7%

Hoewel iets minder projecten te maken krijgen met vertragingen, valt Nederland op door de ernst van de gevolgen. Het hoge percentage materiaalvervanging toont dat gestolen goederen vaak cruciaal zijn voor de voortzetting van het project, wat leidt tot langere onderbrekingen en hogere kosten in vergelijking met het Europese gemiddelde.

Koper- en staaldiefstal domineren Nederlandse bouwplaatsen

Materiaal	NL	EU
Koper	54,6%	48,7%
Staal	29,2%	22,9%

Nederland heeft in het bijzonder te kampen met diefstal van waardevolle materialen zoals koper en staal. Dit hangt samen met de sterke focus op infrastructuur- en energieprojecten, waar deze materialen op grote schaal worden gebruikt en tijdelijk op de bouwplaats worden opgeslagen, waardoor ze een aantrekkelijk doelwit vormen voor de georganiseerde misdaad.

Verschuiving naar reactieve beveiligingstechnologieën

Maatregel	NL	EU
Andere cameratypen	27,6%	17,1%
Trackers	17,0%	11,5%
Responsdienst met sleutelbeheer	20,4%	14,4%

Nederland laat een bovengemiddeld gebruik zien van nieuwere, flexibelere technologieën. Veel van deze oplossingen zijn echter reactief van aard, wat betekent dat ze pas waarde bieden nadat een incident heeft plaatsgevonden, in plaats van het te voorkomen.

Onderaannemers staan onder onevenredige druk

Financiële schade

Onderaannemers in Nederland worden aanzienlijk zwaarder getroffen door financiële verliezen dan in andere Europese markten. Dit wijst op een structureel onevenwicht, waarbij kleinere bedrijven vaak de gevolgen van criminaliteit opvangen, waardoor de druk in de hele keten toeneemt.

Menselijke bezorgdheid verschuift naar persoonlijk risico

Bezorgdheid	NL	EU
Persoonlijk baanverlies	9,4%	8,1%
Fysieke aanvallen door indringer	11,4%	9,1%

De zorgen onder werknemers verschuiven van projectgerelateerde kwesties naar persoonlijke veiligheid en werkzekerheid. Dit weerspiegelt de toenemende perceptie van criminaliteit op bouwplaatsen als een directe en persoonlijke bedreiging, in plaats van louter een operationeel risico.

Cyberdreigingen worden structureel

Bewustzijn van cybergerelateerde bedreigingen

Bijna de helft van de respondenten in Nederland geeft aan blootgesteld te zijn aan cyberdreigingen. Dit onderstreept het toenemende belang van digitale beveiliging, aangezien criminaliteit op bouwplaatsen steeds vaker fysieke en technologische methoden combineert.

Tekortkomingen in de inventarisatie verzwakken de hele beveiligingsaanpak

Controles van de inventaris van apparatuur

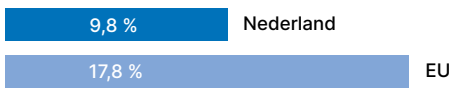

Nederland maakt opvallend minder gebruik van basisinventariscontroles in vergelijking met het EU-gemiddelde. Deze operationele achterstand kan de effectiviteit van zelfs geavanceerde beveiligingstechnologieën verminderen, aangezien een gebrek aan toezicht mogelijkheden creëert voor diefstal die onopgemerkt blijft.

BauWatch

Bij BauWatch ontzorgen we onze klanten op alle aspecten van terreinbeveiliging. Onze oplossingen op maat combineren beveiliging, veiligheid en toegangscontrole voor iedere fase van de bouw. Wij ontwikkelen alle technologie in eigen huis en hebben 24/7 controle vanuit onze eigen meldkamer. Optimale kwaliteit en zekerheid worden gewaarborgd door onze uitgebreide certificeringen.

Wij geven je graag vrijblijvend advies.
Neem contact met ons op!

verkoop-NL@bauwatch.com
+31 88 118 1818

Volg ons op

bauwatch.com